

„Hézagpótló” akciók helyett, jól szervezett társadalmi munkát!

Három „generáció” vallott a társadalmi munkáról. Jogos az idezőjel, hisz KISZ vb-tag, társadalmi munka felelős és fiatal oktatók próbálták értékelni az egyetemi hallgatók munkamorálját. Vajon a 60-as évek vagy évtizedünk egyetemistái dolgoztak-e több odaadással, lelkesedéssel? Bizonyára akadémikus vita kerekedne e kérdés eldöntésekor. Talán mindenki, évei-

ságszámba ment az igazolatlan távollét, manapság pedig sok esetben a KISZ-vezetők is távol maradnak. Vajon mi ennek az oka? — A mozgalmi módszerek kialakítása nem tartott lépést a társadalmi változással. Nem találtuk meg azokat a módszereket, amelyek napjainkban hatásosak lennének. A KISZ-en belül tapasztalható nehézségek

szését váltja ki. Az egységes követelményrendszeren belül nem kerül előtérbe a vezetőikkel szemben támasztott elvárás. Így azután nem ritka, hogy a KISZ-vezető nem jelenik meg a társadalmi munkán, mert történetesen moziigye volt aznap este. — Elgondolkodtató szavak. Node, lehet-e általánosítani? dr. Vetrő Gábor szerint nem: — A követelményrendszer, illetve a pontrendszer előírja, bizonyos mennyiségű társadalmi munka teljesítését. A meghatározott társadalmi munkák keretszámait mindig meg tudjuk tölteni. A tapasztalat szerint különösen az egyetem érdekében tevékenykednek teljes odaadással a hallgatók. A Kossuth Lajos sugárúti bölcsőde építésénél például az egyik nap 20 KISZ-vezető segédkezett, s hozzáállással nagyon meg volt elégedve a csoportvezető. — mondotta a SZOTE KISZ V.B. tagja. Hasonló véleményen volt Horváth Agnes, a tanárképző főiskola gazdasági és társadalmi munka felelőse is. A II. éves biológia-mezőgazdasági tanszaki hallgató a szeptember végi, október eleji társadalmi munkákról tájékoztatót: — Hét helyen dolgoztak ebben az időszakban a hallgatók és munkájuk ellenértékét a KISZ-klub berendezési tárgyainak vásárlására fordítják. Elismeréssel szólhatok diákjaink munkakedvéről. Több mint ezer főiskolás vett részt a társadalmi munkában és valamennyien helytálltak.

Látszólag ellentmondó nyilatkozatok. A hallgatók védelmében csak annyit: a példák sokasága bizonyítja, hogy amikor nem „hézagpótló” akcióról van szó, esetenként szinte csodákra is képesek egyetemistáink. Az 1970-es évek idején tanúsított hősi példamutatásra 1973-ban is lehet hivatkozni. A tanyasi iskolák patronálása is az imént elhangzottakat támasztja alá.

THÉKES ISTVÁN

Elsőéves bölcsészlányok a bácsalmási almáskertben

nek száma szerint adná le voksát a képzeletbeli szavazáson. Az azonban ténykérdés, hogy megváltozott társadalmi körülményeink között ma már nincs a kötelező munkának vonzereje a hallgatók körében. A paprikaszédes „kényszermunkák” tekintik a diákok ugyanakkor a tervszerű tudatos akcióban örömmel vesznek részt.

Napjainkban új tartalma kapott a társadalmi munka. Hoj vannak már a 60-as évek hangulatos szüretei, amikor mindössze egy tál meleg ételt, kapunk munkánk ellenértékéért — kezdte a beszélgetést dr. Tóth Lajos, az Állam- és Jogtudományi Kar Mezőgazdasági és Munkajogi tanszékének adjunktusa. — Igaz, az akkori egyetemisták többségének nem volt szokatlan a nehéz fizikai munka. — Beszélgető partnereink dr. Tóth Lajos és dr. Bodnár László a Nemzetközi Jogi tanszék adjunktusa a 60-as évek elején egymást váltották a kari KISZ-titkári funkció ellátásában. Rajtuk kívül dr. Újvári József, a Mezőgazdasági és Munkajogi Tanszék tanársegéde vett részt a kötetlen beszélgetésben. Valamennyien jól ismerik az egyetemi ifjúság problémáit, tehát nem véletlenül esett rájuk választásunk a társadalmi munka okán-jogán induló polémiánál.

Mint ismeretes, ma már jogszabály kötelezi a termelőszövetkezeteket a diákmunka ellenértékének megfizetésére. Tíz esztendővel ezelőtt a frissen szervezett térszek megsegítése volt a cél, minden ellenszolgáltatás nélkül. Akkoriban ritka.

szoros kapcsolatban állnak az életszínvonal emelkedésével — kapcsolódott a társalgásba dr. Bodnár László adjunktus, majd így folytatta: — A 60-as évek elején nagyobb volt a fegyelem a szervezeti életben. E nélkül pedig nem lehet társadalmi munkát szervezni és azt becsültesen végrehajtani.

Figyelemreméltó elképzelést tárt kollégái elé dr. Újvári József tanársegéd:

Véleményem szerint mindenek előtt a KISZ-vezetők követelményrendszerét kellene kidolgozni. A vezetők nem mindig viselkednek vezetőkhöz méltóan. A szervezeti fegyelem területén a tisztségnélküli KISZ-tagokra vonatkozó normákat ismerik el a maguk számára. Sokan közülük mechanikusan végzik munkájukat, s ez a tagság nemtet-

Mosolygós almaszüret (Fotó: Goldschmied József)

Közös nevelési tennivalók

Nem mindenki tud arról, hogy a főiskola vérkeringését a Főiskolai Tanácson kívül különböző bizottságok irányítják. (A kulturális, a nevelési, a külügyi, a diákköri stb.) Ezek közül a Nevelési Bizottságot szeretném most bemutatni. Egy tanárképző intézményben kiemelkedő jelentősége van a hallgatók nevelésének. A főiskola ezirányú tevékenységét fogja össze Bereczky Sándor, a Nevelési Tanszék, s egyben a nevelési bizottság vezetője. A bizottság tagjai érzékenyen és hozzáértően reagálnak e terület problémáira, feladataira. A többszörös nevelés (nevelés) koordinálása, megtervezése, irányítása nem könnyű feladat, hiszen a tanszékkel, a KISZ-szel, a diákkörökkel, a kollégiumokkal a munka összehangolása elég nehéz. Egy éve

jelent meg a tanárképző főiskolák központilag kidolgozott Nevelési terve — amely kétségtelen segítséget nyújt e munkához, de új feladatokat is ad, amiket meg kell valósítani. Elsődleges feladat a nevelési terv célkitűzéseinek végrehajtása. S hogy ez gördülékenyen menjen, a nevelési bizottság munkatervének fő területe a megvalósításhoz szükséges elméleti és módszertani felkészítés és a végrehajtás ellenőrzésének megszervezése. E tanévben kiemelt téma a sokat vitatott csoportvezető tanári rendszer. Szükség van-e rá egyáltalán, mi a gyakorlati haszna? Egyetértünk abban, hogy ha tartalommal teli, egészséges kapcsolatról van szó a tanár és csoport között, feltétlenül hasznos, de csak formális, névleges tevékenységre nincs szükség. A csoportvezető

tanárok felkészítése és beszámoltatása a végzett munkáról ezen túl rendszeres lesz, s reméljük, hogy jó együttműködéssel ez is hozzájárul a helyes szocialista tanár—diák viszony kialakításához. Az év másik kiemelt feladata a hallgatók munkaerőkölcsének vizsgálata. Be kell vallanunk, elég sok lazaság előfordul közöttünk. Ezen csak együttes munkával, a tanárok és hallgatók jobb közös tevékenységével és a követelmények következetesebb számomlásával javíthatunk. De! Ne felejtjük el: a nevelés eredményességéhez a nevelendő akarata is szükséges, ő maga is önhajtó a pozitív irányú változást, és ezen a területen mi, hallgatók vagyunk a legilletékesebbek!

DROZDIK MÁRIA

Barangolás házunk táján:

Büntetőjogi tanszék

A büntetőjog az ember szabadságát, életét, egzisztenciáját érintő, pontosabban védő jogág amely rendszerint a legnagyobb érdeklődést váltja ki a leendő jogászokból. A tanszék maradóképpen eleget tesz a fokozott hallgatói érdeklődésnek, sőt ezen túlmenően igyekszik olyan szemléletmódot kialakítani hallgatókban, hogy a szocialista törvényesség maradéktalan betartásával végezzék gyakorlati tevékenységüket. Erre már hallgatói éveikben alaposan felkészülnek a tudományos diákkör tagjai, akik a börtönből szabadultak utógondozási feladatait is elvégzik többek között. S hogy milyen szakmai szerettel és rátermettséggel tesznek eleget e vállalásuknak, arra jellemző, hogy őt esztendőre visszamenően a patronált szabadultak között nem volt visszaeső. A diákkör tagjai tanulmányi kirándulásaik során megismerkednek az ország büntetés-végrehajtási és javító intézeteivel, miként a Legfelső Bíróság és Legfelső Ügyészség épületeiben is megfordulnak, ahol az intézmények vezetői beszélgetnek el a leendő kollégáikkal. Azt talán hangsúlyoznunk se kell, hogy milyen rejtett energiákat szabadít fel egy-egy ilyen „tapasztalatsere”.

A jogászképzésben azonban a büntető joghoz hasonló fontos szerepet töltenek be a további, ugynevezett gyakorlati tárgyak: polgárjog, államjog, államigazgatási jog és a mezőgazdasági jog. Távol áll tőlünk, hogy akár a polgárjogot, akár a büntetőjogot primus inter paresként emlegessük a jogtudományok képzőterületi hierarchiájában. Az azonban kétségtelen, hogy a JATE Állam- és Jogtudományi Karán hangsúlyozottan fontos szerep jut a büntetőjogi tanszéknek. A fenti kijelentés alátámasztására említenék meg, hogy a III. félévtől az államvizsgáig bezárólag közreműködik a jogászképzésben, ami azt jelenti, hogy a 9 féléves nappali tagozaton 7 féléven át, a 10 féléves képzésű esti tagozaton pedig 8 féléven át oktatja a jövő jogászait. Országos viszonylatban egyedül a szegedi büntetőjogi tanszék látja el az összes büntetőjogi tudományok oktatását. Eltérően a budapesti és pécsi jogi karoktól, ahol ezen tárgyakat 2-2 tanszék oktatja, mégpedig a büntetőjogi és a büntetőeljárás jogi tanszék. Joggal illetik tehát a szakmabeliek az integrált oktatási egység megjelölését a szegedi büntetőjogi tanszéknek.

Ami a múltat illeti? A büntetőjog mint oktatási tárgy mindig fontos szerepet töltött be a jogászképzésben, s ennek megfelelően a büntetőjogi tanszék nagy múltra tekinthet vissza. A büntetőjog és az eljárásjog a felszabadulás előtt külön tárgyként volt, amit egyetlen tanszék oktatott. A felszabadulás után a büntetőeljárás jogi tanszék a tanszék kereteiből, és a polgári eljárásjoggal alkotott önálló tanszékét. Csupán a hatvanas évek második felében került vissza ismét a büntetőjogi tanszék keretébe. Azzal, hogy időközben megszaporodtak az oktatott büntetőjogi tudományok, sokrétű heterogén jellegű oktatási feladatot lát el a tanszék. Ez a sokirányú oktatási profil sajátos követelményt támaszt az oktatókkal szemben. Kívánatos, hogy az előadók egyrészt egy tudományzagról, egy részterület elmélyült specialistái legyenek, másrészt, — hogy tréfas kifejezéssel éljünk — a Jolly Joker szerepét is be tudják tölteni, vagyis helyettesítési feladatok színvonalas ellátására is képesek legyenek. A tanszék nagy súlyt helyez a mellette működő tudományos diákkör szakmai támog-

atására. Ez év tavaszán két hallgató dolgozata szerepelt az Országos Tudományos Diákköri Konferencián. Közülük Wagner Márton dolgozatát külön díjjal tüntették ki, Jakab Anna dolgozata pedig I. díjat nyert. Ezenkívül a diákkör tagjai tíz korreferátumot is tartottak.

Az oktatás, a nevelés és a kutatás egysége mindenkor alapelve volt a tanszék oktatóinak. A nevelőmunka az oktatómunkán keresztül érvényesül, míg a kutatás és az oktatás között szoros kapcsolat áll fenn. A kutatás előnyösen hat az oktatásra, ugyanakkor az oktatómunka is hasznos, amennyiben impulzusokkal szolgál a kutatómunkához.

A jogászképzésben betöltött központi szerepe miatt a büntetőjogi, az úgynevezett elfoglalt tanszék közé tartozik. Az előadások — különösen a tavaszi félévben — magas száma, a tanszékre érkező szakkollegiumok és az ezzel kapcsolatos konzultációk időigényessége eredményeként a tanszék munkatársai idejük nagyrészt az oktatásnak szentelik.

A honi büntetőjog tudományt nemzetközi viszonylatban is nagyra értékelik. Ennek egyik bizonyítéka, hogy 1974 őszén Budapesten rendezik meg a Nemzetközi Büntetőjogi Társaság (AIDP) Világkongresszusát. Az előkészítő munkák során a szegedi tanszékre is jelentős feladatok hárulnak. Fonyó professzor, a tanszék vezetője, a legjelentősebb büntetőjogi témához készített nemzeti referátumot társszerzőként. Cséka Ervin docens pedig ezekben a napokban utazott el Freiburgba, ahol hazánk képviselőjeként a világkongresszus büntetőeljárás jogi témájának előkészítő ülésén vesz részt. Dr. Merényi Kálmán adjunktus pedig mint a Világkongresszus szervező bizottsága titkárságának vezetője lát el folyamatosan fontos feladatokat.

A tanszékre háruló sokrétű feladat a személyi állomány továbbfejlesztését igényli. Szükséges, hogy a jelenleg gyakoronki státusban levő munkatársak, a gyakoronki idő lejáratá után tanársegédként a tanszéken maradhasson. Kívánatos továbbá, hogy a jelenlegi felállások egyike a jövőben egész állású szerveződjön. Összesen hat állandó státussal és két felállással rendelkezik jelenleg a tanszék, ahol a tanszékvezetői teendőket dr. Fonyó Antal tanszékvezető egyetemi tanár látja el. Tanszékvezető helyettesei dr. Tokai Géza kandidátus, docens: (félélláson) dr. Cséka Ervin kandidátus. Adjunktusok: dr. Dobó István, dr. Hofszang József (félélláson) dr. Merényi Kálmán, dr. Pető István, gyakoronok: dr. Nagy Ferenc. A tanszék munkáját hátráltatja, hogy tanszéki könyvtárosi állás nem lévén, az oktatók látják el az eléggé munkaigényes könyvtári feladatokat is. A megoldás legjáratóbb útja az egységes kari könyvtár mielőbbi létrehozása lenne.

Hogy a jövő jogászai elmélyült büntetőjogi ismeretekkel kezdik pályájukat az a büntetőjogi tanszék nagy szakmabeli tudással rendelkező oktatói gárdájának köszönhető. Közülük a vezető beosztásúak — szakmai tudásuk elismeréseként — országos szintű bizottságokban is közreműködnek, illetve tudományos társaságok funkcióit is betöltik.

TIPOLEXIKON (Hegyí Füstös László betűkarikatúrái)

